

دانلود نمونه سوال منطق 2

pdf

برای دانلود نمونه سوالات و جزوات حوزه های علمیه
به ادرس زیر مراجعه کنید.

<http://bankejozavatehoze.kowsarblog.ir/>

۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
تعارف حای زیر آنند کسبه (یا ذکر است)

الف) فرض تمام: مطلق خارج محول که عمل می شود در بر دو بخش
تقریب نام است: جدول جامع از آن عرفی است که در بر دو بخش
ج) ختم: نظریه تقرب لفظی است
شروع سوره یعنی معانی و معنی بر آن است

۲
۱۵
۸. بشرایه لازم برای ایل تقسیم منطق را نام ببرید (اصول فقه)
فایده و تکرار تقسیم ۱. مابین بودن استقامت ۲. بی بودن مناسی تقسیم ۳. جامع بودن بود تقسیم
۹. تقسیم صبیح و منطق و توضیح دهید تفاوت آنها را هم ذکر کنید

۱
۱۰. نوع تقسیم حای زیر آنند کسبه را صبیح بیان کنید (طوری کامل)
الف) تقسیم انسان: کار و میزان، کار و توان و غیره
ب) تقسیم حیوان: به چرخ، دنده، خرمالان و غیره
تقسیم منطقی حسب اشتقاق جدول منتهی و
تقسیم صبیح منطقی منتهی صافی یا جزئی غیره است

لازم بین بعضی الاغ. عرض است که تفکک در حای آن از موضوع عقلا محال است و بنا بر این آیات تالیله: اما برای بیرونش
باید ملزم بود تصور شود. لازم هم تصور شود نسبت بین این دو نیز تصور شود.

حقیقت: ما است که بواسطه آن از نه صفت شیء و سؤال می شود بعد از اینکه بوجود آن خاصیت علم پیدا کردیم
تشیب: با انواع تقریب به مثال است که در آن برای تقریب شیء آن را به چیز دیگری که با آن تشبیه است تشبیه کنیم
تایید مشبیه و وجه تشبیه مفاصل مستحق و واضح باشد.

حاصل کردن و تمیز به شیء با امور مشابه

م به روش ثنائی: تقسیم شیء به دو امر یا هر دو است و همیشه در حای این نوع است آیات است

تقسیم طبیعی: تقسیم کل به اجزایش است. و تقسیم منطقی تقسیم کل به جزئیات است. در تقسیم طبیعی با آنکه هم جز را در بر
تقسیم کل در بر است و در تقسیم منطقی اگر جزئیات را آنکه هم جز را در بر است نمی شود که تقسیم منطقی با نگاهش در ضمن و
مغایب است. تقسیم منطقی قابل حل است اما تقسیم طبیعی به جز نوع عقلی آن که با نگاهش عالم ضمن و غایب است می توان در بر آورد دیگر

۱. شیخ تاج العالی در بیان معنی «دهیه» در آن الناس یدرمون الذنوب وخطاؤون فی تعلیمهم فلا ینفع فیهم»

۲. علم منقول را تعریف کنند و نیز باید منقول و از کلمه «آله» در تعریف چیست؟ (ادامه بحث برکت)

۳. قوامی وجودی انسان را نام ببرید در مورد بلوغ از توأم دکتوازه توضیح دهید.

۴. جاهای فانی را با مباحث مناسب بر کنید.

الف - و اما الأجل القیوم بین القصور المجرم الممتنع للعالم و بین القصور الممتنع من الأول و القصور «و الثاني» «التقیق» تسمیه الفیض و باسم لازم.

ب - لیس الجهل بالأعم العلم من له استفاد العلم و أن یصل هذا الیس (عمم یلک) و مقابل جهل العلم لیس (ملک).

ج - أن القیوم و الفیض من انقسام «التقیق» و ان الهم و انک من انقسام «القصور»

۵. در مورد زیر تصور تصدیق را مشخص نماید.

الف - «افقائینی الذین عباده العلماء» تصدیق ب - قبل مرتب تصور
ج - «الیس الله یا حکم العالمین» تصور د - «أن العلم هو من العقل من العلوم» تصدیق

۶. عبارت مقابل را توضیح دهید: «لیس الجهل المراد من العلم»

۷. عبارت مقابل اشاره کدام و از عبارات توجه نظر دارد، توضیح دهید.

«فان من الدیجیات عند العقل ان الوجود العلم فیضک و ان الفیض الاحتمال و الایزافان»
و لكن بعض التملیج دخلت علیه نسبة من جهة البدیجیه فخص (الوجود) العلم لها نسبة و سماها

(الخال) انهما یرتفان کندها «در مورد فقدان شبه است در این جا شبهای در مورد وجود و عدم ذکر شده است که عبارت از وجود و عدم است

که بین وجود و عدم حالتی است که هیچ یک از وجود و عدم در آن نیست و در دو با هم رفع شده اند که این حال گفته می شود در این معنی باید گفت که بعضی تقیید و اینک بعضی از اینها که در این معنی است و می توان آنها را این طریقی طلب آن را

بهر صورت از طرف دیگر می توان بر این شبهه یا شبهه دار که این حال با اضافه موجود است بین با هم است و در هر دو با هم است

۱. شیخ تاج را میگوید: «ان الناس يدعون الذنوب ويخطؤون في تعليمهم فلا نفع فيه»

۲. علم سطوح را تعریف کنند و نیز باید منطوق و از کلمه «آله» در تعریف چیست؟ (ادامه بحث برکت)

۳. قوامی وجودی انسان را نام ببرید در مورد یکی از توابع دکتواه توضیح دهید.

۴. جاهای فانی را با عبارت مناسب بر کنید.

الف - و اما الأجل القبر بين القصور المجرم الممتنع للعلم وبين القصور العتيق من الأول من القصور
الثاني «التعريف» تسمية العلم باسم لازم.

ب - ليس الجهل بالعدم العلم من استغداد العلم و أن قيل هذا ليس (علم ملكه) و مقابل جهل العلم ليس (ملكه).

ج - أن التعريف والفرع من أقسام «التعريف» و أن الوهم و التلک من أقسام «التعريف»

۵. در مورد زیر تصور تصدیق را مشخص نماید

الف - «أفنا نحسن الله من عباده العلماء» تصديق ب - قبل مرتب تصور
ج - «ليس الله بأحكم الحاكمين» تصور د - أن العلم هو فرع العقل من العلوم العرفية تصديق

۶. عبارت مقابل را توضیح دهید: «ليس الجهل المراد من العلم»

۷. عبارت مقابل اشاره کدام است از عبارات توجه نظر دارد، توضیح دهید

«فان من الدجيات عند العقل أن الوجود العلم فيضاد وأن المفروض الاحتمال والارتيقاف»
واللن بعض التلک دخلت عليه نسبة من جهة البدئية فخص (الوجود العلم) لها نسبة وسمها

(الجهل) انهما يرتفان كدها «در مورد فقدان شبه است در این جا شبهای در مورد وجود و عدم ذکر شده است که عبارت از تعریفه دارند

که بین وجود و عدم حالتی است که هیچ یک از وجود و عدم در آن نیست و در دو با هم رفع شده اند که این حال گفته می شود در این معنی باید گفت
که بحث تعریف و اینک ~~توضیح در مورد این است که این عبارت از بدیهیات است و می توان تنها با این مطلب آن را~~
پیدا کرد از طرف دیگر می توان بر این شبهه یا شبهه دار که این حال با آنچه موجود است بین با هم بحث وجود و عدم معانی را

بارم
۵

۱. اصطلاحات زیر را تعریف کنید: شفت و کرا

عرضی: لایه بین برهمنی الاغم - (یا) تحفیه - تعریف: تشبیه - تقسیم - تقسیم: روش شایعی

۲

تبرین: فاجع کلی زیر چه نسبتی از نسبت های (۱) دارد؟

الف) انسان حیوان ناطق است
ب) شجره شاعر تباین

ج) لفظ (کاف) مقول: عمر و خصوص مطلق
د) ایرانی و شیعه عمر و خصوص من وجه

۱

۲. تا عدد عام در تمام العالی شود اما لایه «بر» در یک از طبقات غیره با نام «بائیل»
توضیح دهید: عقل: خلاصه است پس در عقل حیوان است هم عقول حیوان و هم عقول انسان است اما ناطق بودن که عقل است مشترکات
حیوان است یعنی در هر دو حیوان می توان گفت جسم ناطق است و مشترک بالارواح اما در تعریف ^{حیوان} می توان گفت ناطق است

۱۵

۳. نوع جل های زیر را مشخص کنید.
رطلون

الف) جسم مایع آب است. (جل طبیعی یا وضعی) (جل وضعی)
ج) اجسام کون است (جل مایع یا مایع استغراق)

ب) حیوان مایع است (جل ذاتی) (جل یا مایع صناعی) (جل استغراق)
شایع صناعی

۳

۵. با توجه به ملاحظه موارد خوار شده روزه را بنویسید.
عفن خاص آهن: جرم

زنگ زنده در آب: جل

رطوبت عام آهن: جمع کثرت

جگانه خوار و جودن: عقل

آهن: آهن

۶. آیا تعریف آهن «عده کلمه خوار» درسته است؟ حضور جودن در تعریف از عرض عام استفاده شده و مانع انحصار است

۱

۷. دو غیرین اصلی تعریف را ذکر کنید: بیان کردن صورت و اوصاف (مفرد) بهر آیات

۲- تمیز و غیره در غیر عرض

بارم
۵

۱. اصطلاحات زیر را تعریف کنید: شفت و کرا

عرضی: لایق بین، یعنی الاعم - (یا) تحقیق - تعریف به تشبیه - تقسیم - تقسیم، روش شایع

۲

تسبیح فاضل علی زیر چه شیوه از شیوه های قیاسی است؟

الف) انسان حیوان ناطق است
ب) شجره شاعر ناطق

ج) لفظ الحرفه (مفعول) عموم و خصوص مطلق
د) ایرانی و شیعه عموم و خصوص من وجه

۱

۲. تا عدد عام در تمام العالی شود اما لایق «مردمان» که یک از کلمات غیر صحیح است با مثال توضیح دهید. مغل: خلاصه پس پس که مفضل حیوان است هم عموم حیوان بود هم عموم انسان است اما ناطق بودن که مفضل انسان است مگر کلمات

۱۵

۳. نوع جل های زیر را مشخص کنید.
نوع جل های زیر را مشخص کنید: حیوان ناطق

الف) جسم مایع آب است. (جل طبیعی یا وضعی) (جل وضعی)
ج) اجسام کون است (جل موهاماتی استنتاجی)

ب) حیوان مایع است (جل ذاتی) (جل یا وضعی صناعی) (جل استنتاجی)
شایع صناعی

۵. با توجه به مثال، موارد خوارانه روزه را بنویسید.
عفن خاص آهن: حجره

الف) جنس مایع، شویط، عالی و غیره اجناس؟
عقل جسم و جسم خود: حور

ب) نوع مایع و شویط و کمالی؟
عقل جسم و جسم خود: جسم

ج) رسم مایع آهن؟ جسم خود: حور و شویط و کمالی

د) آیا تعریف آهن «عده کلمه خوار» درسته است؟
عقل جسم و جسم خود: حور و شویط و کمالی

۶. دو غیرین اصلی تعریف را ذکر کنید. بیان کنید صورت واضحی از مفروضه در آیاتش

۲- تمیز و غیره در غیر عروض

نام
شماره

۱. اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

علم منصرف - علم وجهی - تصدیق - تحقیق و عجاز - جزئی اصناف

۲. سؤالات تصور در تصدیق را در موارد زیر مشخص نمایید.

الف) «لم یعمل الأرض لها» تصور

ج) «فمن یعمل فقال ذرة» تصور

ب) «قد أفلم من تزلزل» تصدیق

د) «إنا أعطیناک اللؤلؤ» تصدیق

۳. چرا هم مثل از اسامی تصدیق نیستند چون تصدیق و صفا در آن نیست یعنی تصانیف یک طرفه است، تصانیف دو طرفه است.

۴. چه چیزی بین نکر و حدیث است؟

۵. ضرورت محبت الماناه در منصرف چیست؟

۶. اسامی دلالت را در موارد زیر به طور کامل مشخص نمایید.

الف) دلالت الماناه تحت سیاه بر کلمه التراب (وصفی لفظی)

ج) دلالت الماناه بر کلمه دمای آن به هم در صفت عقلی

د) دلالت توقف طویلی در مقامی بر منصرف الی غیره

۷. نوع تقابل را در موارد زیر مشخص نمایید.

الف) وجود عدم نقصان (ب) لازم و ملزوم تقابلی (ج) سبب و مسبب مقابلی (د) جزء و کلون علی عدم

۸. انشاء سبب در مکتب و نوع آنهارا مشخص نمایید.

الف) «سیرج سوز» (ج) «العلم و حضور صوره العینی عند العقل»

ب) «الذین هم...» (د) «قال هو الله احمد»

۹. موارد خواسته شده را مشخص نمایید.

الف) ادواتی حمیه - آن کوه طلا (جزئی - کلی)

ب) حسن خطیب - خان (متنوا طرح - متکلم)

۱۰. متن را تصحیح دهید و بگویید چه موجود در آن با شیخ تصحیح

بوده تا ال الفیقه «الفعل لا یجزم» مقدر بقرص علیهم من بادی الرئی، میقال لهم هذا القول بلیم

اجزاء عن العقل ملیف نقولون لا یجزمه؟

1397-07-14

نام
شماره

۱. اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

علم منقح - علم دهم - تصدیق - تحقیق - جهاز - جزئی اصناف

۲. سؤالات تصور در تصدیق را در موارد زیر مشخص نمایید.

الف) «الم جعل الارض جهاداً» تصور
ب) «قد افلح من تزنى» تصدیق

ج) «فمن جعل فقال ذرة» تصور
د) «انا اعطيناك الكوثر» تصدیق

۳. چرا هم مثل از اسام تصدیق نیستند چون تصدیق و جهاد در آن سبب معنی تصديق یک طرفه است، تصديق و جهاد در آن سبب معنی تصديق یک طرفه است.

۴. چه چیزی بین نکر و حدیث است؟

۵. ضرورت بحث الماناه در منقح چیست؟

۶. اسامی دلالت را در موارد زیر به طور کامل مشخص نمایید.

الف) دلالت الماناه تحت سیاه بر کلمه التراب (وصفی لفظی)
ب) «ادرك حماره قری» «هذا زئیر صهر» طبعی

ج) دلالت الماناه بر کلمه دمای آن به معنی درجه عقلی
د) دلالت توقف طلالی در مقامی بر منقح الی

۷. نوع تقابل را در موارد زیر مشخص نمایید.

الف) وجود عدم نقصان (ب) لازم و ملزوم تقابله (ج) سبب و سببی مقابله (د) جزء و معلول مقابله

۸. انشاء سبب در کتب و انواع آنهارا مشخص نمایید.

الف) «سبح سحر»
ب) «الذین هم ...»
ج) «العلم و حضور صوره العینی عند العقل»
د) «قال هو الله احمد»

۹. موارد خواسته شده را مشخص نمایید.

الف) ادواتی حمیه - آن کوه طلال (جزئی - کلی)
ب) حسن خطیب - خان (متواضع - متکبر)

۱۰. سن را در تصدیق و تصدیق وجود در آن با تصدیق

فوذ قال الفاعل لا یخبر عنه «مقد یقرض علیهم من بادی الرزی» مقابله ایچم خفا التعلیل مایم
اجزاء عن العقل مایف نقولون لا یخبر عنه؟

کتابخانه	۲۹۳۲/۱۶
شماره	۱۳۹۲/۰۳/۱۶
منطقه	۲
کتاب	دروس فی علم المنطق
موضوع	از زبانی تصدیقات تا زبانی مناسبات محسوسه استثنای نفس نام و نفس موضوع براهین استکمال اربابه و از لفظی صحت القرائی شرطی تا ابتدای قیاس استثنای

تیرماه دوم ۹۴
۹۴ سوم ۵ ساله
۹۴ پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: نام پدر: مدرسه: شهر: استان:

۱- در قضایای «اقتصاد غربی کارآمد نیست» و «اقتصاد غربی ناکارآمد است» به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟

الف. سلب الحمل - حمل السلب
ب. حمل السلب - سلب الحمل
ج. سلب الحمل - سلب الحمل
د. حمل السلب - حمل السلب

۳- کدام یک از قضایای زیر، مانعة الخلو است؟

الف. جسم یا سفید است یا سیاه
ب. این چنین نیست که جسم یا سفید است یا سیاه
ج. این چنین نیست که حیوان یا ناطق است یا قابل تعلیم
د. این چنین نیست که جسم یا غیر سفید است یا غیر سیاه

۳- در صورت صدق قضیه «بعضی الف ب است» کدام قضیه حتماً صادق است؟

الف. بعض غیر ب غیر الف است.
ب. بعض غیر ب الف نیست.
ج. بعض ب الف است.
د. هر الف ب است.

۴- در قیاس استثنائی، اگر مقدمه شرطیه، منفصله مانعة الخلو باشد، استثناء به چه طریق انجام می گیرد؟

الف. استثناء نقیض یک طرف نتیجه می دهد نقیض طرف دیگر را.
ب. استثناء نقیض یک طرف نتیجه می دهد عین طرف دیگر را.
ج. استثناء عین یک طرف نتیجه می دهد نقیض طرف دیگر را.
د. استثناء عین یک طرف نتیجه می دهد عین طرف دیگر را.

۵- قیاس «هر شیء متغیر مادی است - هیچ شیء متغیر جاودانه نیست» منتج است یا عقیم؟ در صورت منتج بودن، نتیجه منطقی آن را مشخص کنید.

الف. منتج است. بعضی از اشیاء مادی جاودانه نیستند.
ب. منتج است. بعضی اشیاء متغیر جاودانه نیستند.
ج. منتج است. هیچ شیء مادی جاودانه نیست.
د. عقیم است.

۶- کدام گزینه درباره ارکان (تمثیل) درست است؟

الف. نسبت - جامع - فرع - شباهت ظاهری
ب. حکم - جامع - اصل - وجه افتراق
ج. نسبت - جامع - اصل - فرع
د. حکم - جامع - اصل - فرع

- قضیه حملیه و قضیه طبیعییه را با مثال تعریف کنید و توضیح دهید قضیه طبیعییه از لحاظ اعتبار برای منطقی چگونه است؟

۲

۲۹۳۲/۱۶

کتابخانه	۲۹۳۲/۱۶
شماره	۱۳۹۲/۰۳/۱۶
منطقه	۲
کتاب	دروس فی علم المنطق
تاریخ	از برای مصدقات تا بعد از مناسبات حسن به استثنای نفس نام و نفس بر طرف بر این تکالیف الزامه و از اینجای جهت افزای شرطی یا ابتدای قیاس استثنائی

توبیخال دوم ۹۴-۹۳
۹۴ سوم ۵-۵
۹۴ پنجم ۷-۷

مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: نام پدر: مدرسه: شهرستان: استان:

۱- در قضایای «اقتصاد غربی کارآمد نیست» و «اقتصاد غربی ناکارآمد است» به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟

الف. سلب الحمل - حمل السلب
ب. حمل السلب - سلب الحمل
ج. سلب الحمل - سلب الحمل
د. حمل السلب - حمل السلب

۳- کدام یک از قضایای زیر، مانعة الخلو است؟

الف. جسم یا سفید است یا سیاه
ب. این چنین نیست که جسم یا سفید است یا سیاه
ج. این چنین نیست که حیوان یا ناطق است یا قابل تعلیم
د. این چنین نیست که جسم یا غیر سفید است یا غیر سیاه

۳- در صورت صدق قضیه «بعضی الف ب است» کدام قضیه حتماً صادق است؟

الف. بعض غیر ب غیر الف است.
ب. بعض غیر ب الف نیست.
ج. بعض ب الف است.
د. هر الف ب است.

۴- در قیاس استثنائی، اگر مقدمه شرطیه، منفصله مانعة الخلو باشد، استثناء به چه طریق انجام می گیرد؟

الف. استثناء نقیض یک طرف نتیجه می دهد نقیض طرف دیگر را.
ب. استثناء نقیض یک طرف نتیجه می دهد عین طرف دیگر را.
ج. استثناء عین یک طرف نتیجه می دهد نقیض طرف دیگر را.
د. استثناء عین یک طرف نتیجه می دهد عین طرف دیگر را.

۵- قیاس «هر شیء متغیر مادی است - هیچ شیء متغیر جاودانه نیست» منتج است یا عقیم؟ در صورت منتج بودن، نتیجه منطقی آن را مشخص کنید.

الف. منتج است. بعضی از اشیاء مادی جاودانه نیستند.
ب. منتج است. بعضی اشیاء متغیر جاودانه نیستند.
ج. منتج است. هیچ شیء مادی جاودانه نیست.
د. عقیم است.

۶- کدام گزینه درباره ارکان (تمثیل) درست است؟

الف. نسبت - جامع - فرع - شباهت ظاهری
ب. حکم - جامع - اصل - وجه افتراق
ج. نسبت - جامع - اصل - فرع
د. حکم - جامع - اصل - فرع

- قضیه حملیه و قضیه طبیعییه را با مثال تعریف کنید و توضیح دهید قضیه طبیعییه از لحاظ اعتبار برای منطقی چگونه است؟

۲

۲۹۳۲/۱۶

۸- قضیه «هر گوینده‌ای مادامی که تکلم می‌کند دائماً لبهایش متحرک است» جزء کدام دسته از قضایای موجهه می‌باشد؟
توضیح دهید.
لا اطلاق بالفاعل بعین الیه
عربی عام

۹- قضیه موجهه «هر انسانی مصیبت می‌بیند بالفعل لا دائماً» به چه قضایایی منحل می‌شود؟ آن قضایا را نوشته و جهت آن‌ها را ذکر کنید.
لا اطلاق بالفاعل بعین الیه
عربی عام

۱۰- قضیه منحرفه زیر را به دو صورت قضیه متصله و منفصله بنویسید.
«خورشید طلوع نیست یا روز موجود است»
یا
«خورشید طلوع می‌کند یا روز موجود است»

۱۱- نقیض، متضاد، متداخل و نقض محمول قضیه «هر عاقلی متواضع است» را بنویسید.
نقیض ← هر عاقلی متواضع نیست
متضاد ← هیچ عاقلی متواضع نیست
متداخل ← نقض محمول متواضع است
نقض محمول ← هر عاقلی متواضع نیست

۱۲- عکس نقیض موافق سالبه جزئیه چیست؟ آن را اثبات کنید. (اثبات مطلوب اول کافی است)

۱۳- آیا قیاس «دو نصف چهار است - چهار نصف هشت است» منتج است؟ ضمن بررسی آن بنویسید این قیاس ذیل کدام یک از اقسام قیاس مرکب قرار می‌گیرد؟

۱۴- آیا قیاس «بعض ب الف است؛ هر ج ب است» منتج است؟ در صورت انتاج نتیجه و در صورت عدم انتاج علت آن را بنویسید.

۱۵- شکل ثانی از اشکال اربعه قیاس، چند ضرب منتج دارد؟ آن‌ها را به همراه نتیجه، فقط ذکر کنید.

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نوبت دوم تحصیلی ۹۵-۹۴
پایه نهم ۵ ساله
پایه پنجم ۲ ساله

مهر مدرسه

ردیف	نام و نام خانوادگی	تاریخ	محل آزمون
۱		۲۰	محل آزمون ۹۰ دقیقه
۲	شماره پیام صبح اول	نمره عدد	نمره درصد
۳	شماره پیام صبح دوم	نمره عدد	نمره درصد

کد رهبری:	۲۹۴۲/۱۳
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۱۲
منطقه:	منطق ۲
کتاب:	دروس فی علم المنطق
صفحه:	از ابتدای تصدیقات تا ابتدای صناعات خمس (ص ۲۴۰-۱۹۳) به استثنای قض نام و قض موضوع (ص ۱۶۰-۱۵۵)، براین اشکال اربعه (ص ۱۸۲-۱۷۹)، (ص ۱۸۸-۱۸۲) و (ص ۱۹۲-۱۹۰) و از ابتدای بحث افتراض شرطی تا ابتدای قیاس استثنائی (ص ۲۰۸-۱۹۳)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه: شهرت: استان:

۱- قضیه «کتابهای شهید مطهری (ره) بسیار سودمند هستند» چه نوع قضیه‌ای است؟ ص ۱۰۱

- الف. شخصیه
- ب. مهمله
- ج. طبیعییه
- د. کلیه

۲- ماده قضیه «انسان ناطق دائماً» چیست؟ ص ۱۰۹

- الف. وجوب
- ب. امکان
- ج. امتناع
- د. دوام

۳- نقیض قضیه «کل اربعة زوج بالضرورة» کدام قضیه است؟ ص ۱۳۴

- الف. لا شيء من الاربعة بزوج بالامکان الخاص
- ب. بعض الاربعة لیس بزوج بالامکان الخاص
- ج. لا شيء من الاربعة بزوج بالامکان العام
- د. لیس کل اربعة بزوج بالامکان العام

۴- صغرای قیاس «... هر شاغلی پولدار است. بنابراین بعضی دانشجو شاغل نیست»، کدام گزینه است؟ ص ۱۸۱

- الف. هر دانشجو پولدار است.
- ب. هیچ دانشجو پولدار نیست.
- ج. بعضی دانشجو پولدار نیست.
- د. بعضی پولدار دانشجو نیست.

۵- کدام مورد برای تکمیل قیاس استثنائی «اگر این شخص مسلمان باشد موحد است ...» صحیح می‌باشد؟ ص ۲۱۰ و ۶ و ۱۰

- الف. لکن غیر مسلمان است پس غیر موحد است.
- ب. لکن مسلمان نیست پس موحد نیست.
- ج. لکن موحد نیست پس مسلمان نیست.
- د. لکن موحد است پس مسلمان است.

۶- در قیاس «هذا انسان لان کل ناطق انسان» چه چیزی حذف شده است؟ ص ۲۱۳

- الف. نتیجه
- ب. صغری
- ج. کبری
- د. اکبر

۷- سوره هر یک از قضایای زیر را معین کنید. ص ۱۰۳ - ۲ - نمره

- الف) ربما کان الدواء داء: جواب: موجهه جزئیه
- ب) لیس کل طالب فاضل: جواب: سالبه جزئیه
- ج) قلیل من عبادی الشکور: جواب: موجهه جزئیه
- د) لا اله الا الله: جواب: سالبه کلیه

برسالت
امتحانات متمرکز سطح ۲

نیمسال اول ۹۰-۸۹

مهر مدرسه

شماره بایگ نام و نام خانوادگی	شماره بایگ نام و نام خانوادگی	شماره بایگ نام و نام خانوادگی
شماره بایگ نام و نام خانوادگی	شماره بایگ نام و نام خانوادگی	شماره بایگ نام و نام خانوادگی

کلاس: ۲۱۵
پایه: ۳ - پنج ساله
۵ - هفت ساله
تاریخ: ۸۹/۱۰/۲۷
موضوع: منطق ۲
کتاب: دروس فی علم المنطق
مدرسه: (ص ۲۳۰-۹۳) با حذف: (ص ۱۶۰-۱۵۵) و (ص ۲۰۸-۱۹۴)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: مدرسه علمیه: شهرستان: نام آموزگار:

- ۱- در قضیه «اذا اشرفت الشمس فالنهار موجود» چه نسبتی بین مقدم و تالی وجود دارد؟ ص ۹۹
- الف. اتصال ب. اتحاد ج. انفصال د. تباین
- ۲- قضیه «بعضی از مثلث‌ها قائم الزاویه هستند» چه نوع قضیه‌ای است؟ ص ۱۰۶
- الف. خارجی ب. ذهنیه ج. حقیقیه د. معدوله
- ۳- بین دو قضیه «هر مسلمانی موحد است» و «هیچ مسلمانی موحد نیست» چه نسبتی وجود دارد؟ ص ۱۳۵
- الف. تناقض ب. تضاد ج. تداخل د. دخول تحت التضاد
- ۴- عکس نقیض مخالف قضیه «بعضی فلزات مس نیستند» کدام گزینه است؟ ص ۱۴۴
- الف. بعضی از غیر مس‌ها فلز هستند. ب. بعضی از غیر مس‌ها فلز نیستند.
- ج. بعضی از غیر مس‌ها غیر فلز هستند. د. بعضی از مس‌ها غیر فلز نیستند.
- ۵- معنای قضیه «کل انسان کاتب بالامکان الغام» را توضیح دهید. (ترجمه کافی نیست) ص ۱۱۴
- جواب: یعنی کاتب بودن برای هیچ انسانی ممتنع نیست. لذا کاتب نبودن ضروری نیست. هر چند اتفاق بیفتد که بعضی از انسان‌ها کاتب نباشند.
- ۶- قضیه «مانعة الخلو سالبه» در چه موردی به کار می‌رود؟ با ذکر مثال توضیح دهید. ص ۱۲۲
- جواب: این نوع قضیه در جواب کسی به کار می‌رود که توهم می‌کند نمی‌تواند عالم واقع، خالی از هر دو طرف قضیه موجه باشد. [به عبارت دیگر قضیه‌ای را که مانعة الخلو موجه نیست، توهم می‌کند که مانعة الخلو موجه است.] (۵/۰ نمره) مثلاً کسی خیال کند که انسان‌ها منحصرند در دو گروه: سفید پوست یا سیاه پوست لذا به او گفته می‌شود: «چنین نیست که هر انسانی یا سیاه پوست یا سفید پوست باشد» بلکه ممکن است یک نفر نه سفید پوست باشد نه سیاه پوست بلکه سرخ پوست باشد. (۵/۰ نمره)
- ۷- در تعریف قیاس به «قول مؤلف من قضایا متی سلّمتم لزم عنه لذاته قول آخر» قید «متی سلّمتم» به چه چیزی اشاره دارد؟ ص ۱۶۲
- جواب: اشاره دارد به این که شرط قیاس این نیست که قضایایش بالفعل مسلم باشند بلکه شرط قیاس این است که با فرض پذیرش قضایای آن، قضیه دیگری لازم بیاید.
- ۸- چهار قاعده از قواعد عمومی قیاس اقتراعی را ذکر کنید. ص ۱۷۰
- جواب: الف) تکرار حد وسط ب) موجه بودن یکی از دو مقدمه ج) کلیه بودن یکی از دو مقدمه د) نتیجه تابع اخس مقدمات باشد. (ها) اگر صغری سالبه باشد باید کبری کلیه باشد.

امتحانات تمرکز عمومی (سطح ۲)

شماره سال تحصیلی ۹۳-۹۲
پایه نهم ۵ ساله
پایه دهم ۷ ساله

مهر مدرسه

کتاب:	دروس فی علم المنطق
مکان:	منطق ۲
تاریخ:	۱۳۹۳/۰۶/۰۸
گروه:	۲۹۲۳/۲۱
مدرس:	از ادای سعدقات با ادای مسلمات حسن اس (۱۳۰۳-۱۳۰۴) به استناد بخش نام و بخش موضوع (اس ۱۰۴-۱۰۵) و اسنکال لریه (اس ۱۸۱-۱۷۹) و اس (۱۸۸-۱۸۹) و اس (۱۹۰-۱۹۱) از ادای نعمت لفرشی ترفی با ادای قیاس استقلالی اس (۱۹۲-۱۹۱)

ردیف:	نام و نام خانوادگی:	شماره:	نام مدرسه:
نام و نام خانوادگی:	شماره:	نام مدرسه:	نام و نام خانوادگی:
نام و نام خانوادگی:	شماره:	نام مدرسه:	نام و نام خانوادگی:

نام و نام خانوادگی: نام مدرسه: مدرسه: شهر: استان:

۱- کم و کیف در قضایای «رئما الانسان غیر صادق» و «لیس کل الانسان بعادل» به ترتیب کدام است؟ ص ۱۰۳ تا ۱۷

- الف. موجهه جزئیه - موجهه جزئیه
- ب. موجهه جزئیه - سالبه جزئیه
- ج. سالبه جزئیه - موجهه کلیه
- د. موجهه کلیه - سالبه کلیه

۲- کدام گزینه به شروط اختصاصی انتاج «شکل دوم» اشاره دارد؟ ص ۱۷۷

- الف. کلی بودن یکی از دو مقدمه
- ب. ایجاب یکی از دو مقدمه
- ج. کلی بودن صغری
- د. اختلاف در کیف

۳- قضیه «هر سخنگویی به طور دائم لبهایش تکان می خورد تا زمانی که سخنگو است» از کدام قسم از موجهات است؟ ص ۱۱۴

- الف. مشروط عامه
- ب. ممکنه عامه
- ج. عرفیه عامه
- د. مطلقه عامه

۴- نوع قیاس «أیه الله خامنه ای واجب الاطاعة است، زیرا هر ولی فقیه ای واجب الاطاعة است.» را مشخص کنید. ص ۲۱۳

- الف. قیاس مضمیر
- ب. قیاس ضمیر
- ج. قیاس مفصول
- د. قیاس موصول

۵- به وسیله قید «لزم عنه» در تعریف «قیاس»، کدام مورد از تعریف خارج می شود؟ ص ۱۶۳

- الف. مساواة
- ب. استقراء
- ج. قیاس خلف
- د. استدلال مباشر

۶- قضیه «کلی بنطبق علی کثیرین» جزء کدام یک از قضایا می باشد؟ ص ۱۰۵ و ۱۰۶

- الف. حقیقیه
- ب. خارجیه
- ج. ذهنیه
- د. طبیعیه

۷- اقسام قضیه حملیه را به اعتبار موضوع، نام برده و با ذکر مثال به اختصار توضیح دهید. ص ۱۰۱-۱۰۲ نمره ۲

جواب: موضوع در قضیه حملیه یا جزئی است یا کلی، اگر جزئی باشد قضیه شخصیه (مخصوصه) است، مانند «این اسب زیبا است.» و اگر کلی باشد به دو دسته تقسیم می شود (اگر گفته شود به سه قسم، نیز صحیح است). ۱. حکم به مفهوم موضوع بما هو مفهوم کلی تعلق می گیرد نه افراد، در این صورت قضیه طبیعیه است. مانند «انسان کلی است.» ۲. حکم به افراد سزایت می کند و مفهوم موضوع عنوان برای افراد است. که در این صورت یا کمیت افراد بیان نشده است، قضیه مهمله است. مانند «انسان در زبان است.» و یا کمیت افراد بیان شده است که قضیه محصوره خواهد بود، مانند «کل انسان ناطق.»

۹- در قیاس «بعضی انسان‌ها شاعر هستند- هر شاعری دارای طبعی لطیف است»؛

۰/۵

الف) نوع و شکل قیاس فوق را مشخص کنید.

جواب: قیاس اقترانی حملی - شکل اول

۱

ب) در صورت منتج بودن، نتیجه آن را بنویسید. ص ۱۷۳

جواب: بعضی انسان‌ها دارای طبعی لطیف هستند.

۱۰- با توجه به قضیه «هر طلایی فلز است» و «هر طلایی گرانبه است» پاسخ دهید:

۱

الف) نوع و شکل قیاس فوق را مشخص کنید.

جواب: قیاس اقترانی حملی - شکل سوم

۱

ب) در صورت منتج بودن، نتیجه آن را بنویسید. ص ۱۸۴

جواب: بعضی فلزات گرانبه هستند.

۱۱- در قیاس «اگر این فلز حرارت ببیند، منبسط می‌شود - و لکن این فلز منبسط شده است - پس این فلز حرارت دیده است».

۰/۵

الف) نوع این قیاس را مشخص کنید.

جواب: قیاس استثنایی اتصالی

۱/۵

ب) آیا شیوه استنتاج در آن صحیح است؟ به چه دلیل؟ ص ۲۱۰

جواب: خیر. (۰/۵ نمره) تنها دو شیوه در این نوع استدلال صحیح است؛ الف) وضع مقدم که وضع تالی را نتیجه می‌دهد ب) رفع مقدم که رفع تالی را نتیجه می‌دهد ولی وضع تالی که در این قیاس از آن استفاده شده شیوه صحیحی نیست. (۱ نمره)

۲/۵

۱۲- قیاس زیر را از طریق برهان خلف اثبات کنید. ص ۲۲۰

«بعضی جسم‌ها فلز نیستند. هر طلایی فلز است. نتیجه: بعضی جسم‌ها طلا نیستند.»

جواب: اگر «بعضی جسم‌ها طلا نیستند» صادق نباشد، آنگاه نقیض آن «هر جسمی طلا است» صادق خواهد بود. اما «هر جسمی طلا است» کاذب است چون مستلزم خلف است پس نقیض آن که مطلوب است ثابت می‌شود.

دلیل استلزام خلف: از دو قضیه «هر جسمی طلا است» و «هر طلایی فلز است» (کبرای قضیه) نتیجه می‌شود «هر جسمی فلز است» اما «هر جسمی فلز است» نقیض «بعضی جسم‌ها فلز نیستند» می‌باشد و چون این قضیه مفروضه الصدق است پس نقیض آن «هر جسمی فلز است» کاذب می‌باشد. نتیجه که کاذب باشد حداقل یکی از دو مقدمین کاذب است. «هر طلایی فلز است» مفروضه الصدق است پس «هر جسمی طلا است» کاذب است.

[در صورت توضیح کامل برهان خلف نمره کامل داده شود.]

۲

۱۳- برای «تمثیل» مثالی زده و با توجه به مثال ارکان تمثیل را مشخص کنید. ص ۲۲۴

جواب: «نیبذ در سکر آور بودن شبیه خمر است» و «خمر حرام است» پس: «نیبذ حرام است».

اصل: خمر فرغ: نیبذ جامع: سکر آور بودن حکم: حرام بودن

۱/۵

۱۴- به چه قیاسی «مضمر» می‌گویند؟ با ذکر مثال توضیح دهید. ص ۲۱۳

جواب: قیاسی که نتیجه یا یکی از مقدمات آن حذف شود.

مانند: «هذا انسان لان كل ناطق انسان» در این قیاس صغری حذف شده و نتیجه هم مقدم شده است. (تعریف ۱ نمره و مثال ۰/۵ نمره)

۲

۸- نوع قضایای شرطیه منفصله زیر را مشخص کنید. ص ۱۲۰ و ۱۲۱ - ۲ نمره
 الف) إما أن يكون الجسم غير أبيض و اما ان يكون غير اسود: جواب: مانعة خلو
 ب) اما ان يكون الانسان مسلماً أو نصرانياً: جواب: مانعة الجمع
 ج) ليس العالم اما أن يكون فقيهاً و اما ان يكون نحوياً: جواب: حقيقه
 د) ليس الانسان اما ان يكون ناطقاً و اما ان يكون كاتباً: جواب: مانعة الجمع

۲

۹- چهار مورد از وحدت‌هایی که در «تناقض» شرط است را نام برده و برای هر یک مثالی بزنید که این شروط رعایت نشده است. ص ۱۳۲ و ۱۳۳ - ۲ نمره
 جواب: وحدت در موضوع، مثل: العلم نافع، الجهل ليس بنافع.
 وحدت در محمول، مثل: العلم نافع، العلم ليس بضرار.
 وحدت در زمان، مثل: الشمس مشرقة (في النهار)، الشمس ليست بمشرقة (في الليل)
 وحدت در مکان، مثل: الأرض مخصبة (في الريف)، الأرض ليست بمخصبة (في البادية) [باقی موارد در ص ۱۳۳]

۲

۱۰- نقیض، متضاد، متداخل و نقض محمول قضیه «کل الانسان ضاحک» چیست؟ ص ۱۳۲ تا ۱۳۷ و ص ۱۵۲ - ۲ نمره
 جواب: نقیض: بعض الانسان ليس بضحك
 متضاد: لا شيء من الانسان بضحك
 متداخل: بعض الانسان ضاحك
 نقض محمول: لا شيء من الانسان بلا ضاحك

۲

۱۱- عکس مستوی و عکس نقیض موافق قضایای «کل انسان قابل للتعليم العالي» و «ليس بعض الحيوان بإنسان» را بنویسید. ۲ نمره
 جواب: عکس مستوی: بعض قابل للتعليم العالي إنسان. عکس نقیض موافق: كل لا قابل للتعليم العالي لا انسان ص ۱۳۸ و ۱۴۷
 جواب: عکس مستوی: ندارد. عکس نقیض موافق: ليس بعض لا انسان لا حيوان. ص ۱۴۰ و ۱۴۵

۲

۱۲- قیاس‌های زیر از کدام شکل است در صورت منتج بودن نتیجه و در صورت عقیم بودن علت آن را ذکر نمایید. ص ۱۷۳ تا ۱۹۲ - ۲ نمره
 الف) همه شاعرها انسانند - هیچ شاعری پرنده نیست: جواب: سوم، بعضی انسان‌ها پرنده نیستند.
 ب) هیچ مسلمانی کافر نیست - هر کافری حق را انکار می‌کند: جواب: اول، عقیم - زیرا صغری سالبه است.
 ج) بعضی معادن طلا هستند - هیچ نقره‌ای طلا نیست: جواب: دوم، بعضی معادن نقره نیستند.
 د) بعضی حیوانات انسان نیستند - هر پرنده‌ای حیوان است: جواب: چهارم، عقیم - زیرا یکی از مقدمات سالبه جزیه است.

۱۳- اشکال مقدر در عبارت «و لما تقدم أن الاستثنائي يذكر فيه بالفعل إما عين النتيجة أو نقيضها، فهنا نقول: يستحيل أن تكون النتيجة مذكورة بعينها أو بنقيضها على أنها مقدمة مستقلة مسلم بصدقها لأنه حينئذ يكون الأنتاج مصادرة على المطلوب.» را که در مورد «قیاس استثنایی» است بیان کرده و پاسخ آن را بنویسید. ص ۲۰۹ - ۲ نمره
 جواب: اشکال: در قیاس استثنایی نتیجه یا نقیضش بالفعل در مقدمات موجودند در حالی که این به معنی مصادره به مطلوب است. جواب: اگر در قیاس استثنایی نتیجه یا نقیض آن در مقدمات به عنوان مقدمه‌ای مستقل ذکر شوند لازمه‌اش مصادره به مطلوب است، در حالی که این‌ها در ضمن مقدمات و به عنوان جزئی از مقدمه می‌آیند نه به طور مستقل.

۲

۱۴- قیاس مساوات را تعریف کرده و در ضمن مثالی نتیجه‌گیری از آن را تحلیل کنید. ص ۲۲۱ و ۲۲۲ - ۲ نمره
 جواب: قیاس مساوات از قیاس‌های مرکب است که نتیجه‌گیری در آن با استفاده از مقدمه خارجی صورت می‌گیرد. اما نتیجه‌گیری آن: الف مساوی ب است و ب مساوی ج، پس الف مساوی ج است. در حقیقت این قیاس مرکب از دو قیاس است، قیاس اول: الف مساوی ب است. هر چیزی که مساوی ب باشد، مساوی ج است پس الف مساوی ج است. قیاس دوم: الف مساوی مساوی ج است، مساوی مساوی ج مساوی ج است. پس الف مساوی ج است.

۱

۱۵- «تمثیل» را تعریف کرده و بگویید در چه صورت «تمثیل» نتیجه‌ی یقینی دارد؟ ص ۲۲۵ - ۱ نمره
 جواب: اثبات حکم برای جزئی، به دلیل ثبوت آن حکم برای جزئی دیگر مشابه آن - زمانی که بدانیم و یقین کنیم جامع، علت تامه ثبوت حکم در اصل است.

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نوبت اول دوم ۹۴-۹۳
پایه سوم ۵ ساله
پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

کتاب:	منطق ۲
موضوع:	درس فی علم المنطق
شماره:	۱۳۹۴/۰۲/۱۶
تاریخ:	۲۹۳۲/۱۶

نام و نام خانوادگی:	نام خانوادگی:	نام:	نام کوچک:
شماره پرسنلی:	شماره پرسنلی:	شماره پرسنلی:	شماره پرسنلی:
تاریخ تولد:	تاریخ تولد:	تاریخ تولد:	تاریخ تولد:
پست:	پست:	پست:	پست:

نام و نام خانوادگی: نام خانوادگی: نام: نام کوچک: مدرسه: شهر: استان:

۱-۵

۱- در قضایای «اقتصاد غربی کارآمد نیست» و «اقتصاد غربی ناکارآمد است» به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟ ص ۱۰۷

- الف. سلب الحمل - حمل السلب
- ب. حمل السلب - سلب الحمل
- ج. سلب الحمل - حمل السلب
- د. حمل السلب - حمل السلب

۱-۵

۲- کدام یک از قضایای زیر، مانع‌الخلو است؟ ص ۱۲۱

- الف. جسم یا سفید است یا سیاه
- ب. این چنین نیست که جسم یا سفید است یا سیاه

- ج. این چنین نیست که حیوان یا ناطق است یا قابل تعلیم
- د. این چنین نیست که جسم یا غیر سفید است یا غیر سیاه

۱-۵

۳- در صورت صدق قضیه «بعضی الف ب است» کدام قضیه حتماً صادق است؟ ص ۱۲۸ و ۱۴۹

- الف. بعض غیر ب غیر الف است.
- ب. بعض غیر ب الف نیست.
- ج. بعض ب الف است.
- د. هر الف ب است.

۱-۵

۴- در قیاس استثنائی، اگر مقدمه شرطیه، منفصله مانع‌الخلو باشد، استثناء به چه طریق انجام می‌گیرد؟ ص ۲۱۲

- الف. استثناء نقیض یک طرف نتیجه می‌دهد نقیض طرف دیگر را.
- ب. استثناء نقیض یک طرف نتیجه می‌دهد عین طرف دیگر را.
- ج. استثناء عین یک طرف نتیجه می‌دهد نقیض طرف دیگر را.
- د. استثناء عین یک طرف نتیجه می‌دهد عین طرف دیگر را.

۱-۵

۵- قیاس «هر شیء متغیر مادی است - هیچ شیء متغیر جاودانه نیست» منتج است یا عقیم؟ در صورت منتج بودن، نتیجه منطقی آن را مشخص کنید. ص ۱۸۵

- الف. منتج است. بعضی از اشیاء مادی جاودانه نیستند.
- ب. منتج است. بعضی اشیاء متغیر جاودانه نیستند.
- ج. منتج است. هیچ شیء مادی جاودانه نیست.
- د. عقیم است.

۱-۵

۶- کدام گزینه درباره ارکان (تمثیل) درست است؟ ص ۲۲۴

- الف. نسبت - جامع - فرع - شباهت ظاهری
- ب. حکم - جامع - اصل - وجه افتراق
- ج. نسبت - جامع - اصل - فرع
- د. حکم - جامع - اصل - فرع

۱-۵

۷- قضیه حملیه و قضیه طبیعی را با مثال تعریف کنید و توضیح دهید قضیه طبیعی از لحاظ اعتبار برای منطقی چگونه است؟ ص ۹۸ و ۱۰۱

و ۱-۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰
جواب: قضیه حملیه قضیه ایست که در آن به ثبوت شیئی برای شیء دیگر حکم می‌شود. مانند «انسان حیوان است». و قضیه طبیعی از اقسام قضیه‌ی حملیه است که در آن موضوع، کلی بوده و حکم بر خود کلی بما هو کلی حمل شده نه بر افراد؛ مانند «انسان نوع است». قضیه طبیعی به حکم شخصیه است و عمومیت ندارد و لذا نزد منطقی اعتبار ندارد.

۲
۲
۱۵
۱
۱۵

۱. تعریف حقایق زیر را نقد کنید (بازنگری است)

الف) فرض تمام مطلق خارج محمول که عمل می شود در بر تو حقیقت
تقریب نام برد است چون جامع از آن عرض می آید که غیر تو حقیقت
ج) ختم و تقصیر به تقریب لفظی است
شروطی که معنی معادرت خصوصی بر او دارد
ب) معلول را آنچه دارای علت است
حدودین تقریب معرفت نظر از معرفت نسبت
در آب بدون لرزه در لرزه پس آب

۸. بشرایح لازم برای اکتساب تقسیم منطقی را نام ببرید (بر اصول فقه)
فایده و تکرار است تقسیم ۲. مابین بودن استقامت ۳. بی بودن شناسی تقسیم ۴. جامع بودن تقسیم
۹. تقسیم صبیح و منقوش را توضیح دهید و تفاوت آنها را نام ببرید

۱۰. نوع تقسیم حقایق زیر را مشخص کنید (در صبیح، بلایه و غیره کامل)

الف) تقسیم انسان به کارمندان، کارگران و غیره
ب) تقسیم انسان به چرخ، دنده، فرمان و غیره
ج) تقسیم منطق به اشتراق و تطابق
د) تقسیم منطقی به اشتراق و تطابق
عین اشتقاق نوع
تقسیم منطقی اشتراق و تطابق
تقسیم صبیح اشتراق و تطابق

لازم بین بعضی الاغ. عرض است که اشتقاق در حقایق آن از موضوع و عقلاً معانی است و بنابراین اشتقاق
باید ملزوم تصور شود. لازم هم تصور شود نسبت بین این دو نیز تصور شود.

حقیقت: مابعد است که بواسطه آن از حقیقت شیء و سوال می شود بعد از اینکه بوجود آن خاصیت علم پیدا کردیم

تشیب: با انواع تقریب به مثال است که در آن برای تقریب شیء آن را به چیزی دیگری که با آن تشبیه است تشبیه می کنیم
تا با تشبیه روح تشبیه شود مفاد مستحق و واضح باشد.

م. حد کردن و تجزیه شیء با امور متباین

م. به روش شماری: تقسیم شیء در امور نامحدود است و همیشه در این بین تقسیم است

تقسیم طبیعی: تقسیم کل به اجزایش است و تقسیم منطقی تقسیم کل به جزئیات است. در تقسیم طبیعی با آنکه هم ترازی است
تقسیم کل در دست می شود و در تقسیم منطقی اگر جزئیات را آنکه هم ترازی هم کل در دست نمی شود بلکه تقسیم منطقی با نگاهش در نظر و

معدا است تقسیم منطقی قابل حل است اما تقسیم طبیعی به جز نوع عقلی آن که با نگاهش عالم نظر و عقلاً است می توان در او دیگر
کرد.

